

תניית סילוקין בצוואה ועיקרון העיפרון הכחול

אורית דרור הראל, משרד עורכי דין

תניית סילוקין -
"מלכוד 22"

"עפרון כחול"

ראשי פרקים:

1. הגדרות
2. האישה הנוקמת
3. מריבת אוסטריה נגד שוויץ
4. המבחן הקובע
5. קנס של 13 מיליון ₪
6. תביעה לפי חוק יחסי ממון מול הפעלת תניית סילוקין
7. האחות והאבא העיוור
8. האם שנחטפה
9. הבת שצריכה להתגרש כדי לקבל ירושה
10. סיכום

38. (א) נקבע בצוואה דבר בלתי חוקי, בלתי מוסרי או בלתי אפשרי כתנאי לזכיה או כחיוב לפי סעיף 45, בטל התנאי או החיוב, ואין בכך כדי לבטל את הזכיה שהיתה מותנית או שהחיוב היה מוטל עליה.

(ב) בטלים חלק, הוראה או תנאי של צוואה שלא כאמור בסעיף קטן (א) אין בכך כדי לבטל שאר חלקיה, הוראותיה או תנאיה אלא במידה שנראה לבית המשפט שהם קשורים קשר בל ינתק במה שבטל או שהמצווה לא היה רוצה בהם בלעדיו.

מהו "עיקרון העיפרון הכחול"?

מהי "תניית סילוקין"?

בעיטה: "אם פלוני יתנגד לצוואתי, הוא יודר מעזבוני"

הדיפה: מה עלינו לטעון בהתנגדות למניעת
הפעלת תניית סילוקין?⁵

”האישה הנוקמת”

בע"א 234/86 תנועת האישה הדתית לאומית נגד בלר,
פ"ד מב (4) 148 (15/12/88)

מריבת אוסטריה נגד שוויץ

ע"א 245/85 יהודית אנגלמן נ' מרטה קליין,
פ"ד מג (1) 772 (12/06/1989)

- האם תניית סילוקין פוגעת בתקנת הציבור?
- יש לבטל הוראה בצוואה מכח עיקרון העיפרון הכחול?
- צוואה מול חוזה⁷

סעיף 31 לחוק הירושה

אי ביטול של צוואה פגומה

לא יהיה עוד באותו פגם כדי ביטול הוראת הצוואה או תיקונה.

והיה בידי המצווה לבטל את הצוואה ולא עשה כן,

או מהיום שנודע למצווה על התרמית או הטעות,

חדלו לפעול על המצווה,

עברה שנה מהיום שהאונס, האיום, ההשפעה הבלתי הוגנת או התחבולה

הטענות בעד ונגד כיבוד תניית סילוקין

- הרתעת מתנגדים מפתיחה בהליך משפטי
- מתן צו לצוואה שאיננה משקפת רצון המצווה
- עידוד מעשים בלתי חוקיים
- החוסים בצילה של תניית סילוקין

- כיבוד רצון המצווה
- האינטרס עליו רוצה המצווה להגן
- עידוד פשרה בין היורשים
- פרטיות התא המשפחתי

המבחן הקובע

מבחן "האיזון הראוי"
מאת כבוד הנשיא דאז אהרון ברק
עילה סבירה ותום לב

קנס של 13 מיליון הבנים "הרעים" והשכנה

בע"מ 9413/17 פלוני נגד פלונית (נבו 3/1/2018) - כב' הש' דפנה ברק ארז

תניית סילוקין מול תביעה ע"פ חוק יחסי ממון או חזקת השיתוף

- ע"א 2698/92 יונה נגד אדלמן,
פ"ד מח (3) (29/6/1994)
- "כפל מבצעים" ?
- הסיפור של עזבון עורך עיתון
הארץ, גרשום שוקן ז"ל.

אבא העיוור ותשעת ילדיו

- ת"ע 40180/05 מ.כ נגד ס.ב.כ (נבו 19/2/2007) מאת כבוד השופט מנחם הכהן
- נטלו חלק בעריכת צוואה? מבחן "השכל הישר" (ע"א 160/80 בנדל)
- שאלת השאלות: מה עושים עם החלק בצוואה שבוטל בשיטת "העפרון הכחול" ?
- פללי הירושה ע"פ דין

האם ש"נחטפה" על ידי בתה

• תמ"ש (חיפה) 32055-11-09 מ.א נגד י.ל (נבו)
(24/2/15)

• טענת בן שאימו "נחטפה" על ידי אחותו מביתה ונכלאה בבית הבת, משם נטלה אותה לעו"ד לחתום על צוואה +מסמכי העברות הבעלות בכל נכסיה לבת

שימוש בעקרון 'העפרון הכחול' בצוואה 'משותפת והדדית'

- האירוניה של הטעויות- עזבונו של עו"ד ראובן נדבי.
- הבת שחויבה להתגרש כדי לזכות בצוואת אביה
- וכיבוד רצון המת
- ת"ע (ת"א) 2150/74 בלה נדבי נגד משה נדבי, פ"מ תשל"ז (1) 309

תודה על ההקשבה

אורית דרור-הרצל | ORIT DROR-HAREL

משרד עורכי דין ונוטריון | LAW OFFICE & NOTARY

רחוב הברזל 10, בנין 8, ת"א | טלפון 03-6005338

